

re cer cat

Sabadell,
del 3 al 5 de maig
de 2024

20es Jornades de cultura
i recerca local dels
territoris de parla catalana

CONFERÈNCIES

ACTIVITATS

PROJECTES

DEBATS

AUDIOVISUALS

PREMIS

LLIBRES

PRESENTACIONS

EXPOSICIONS

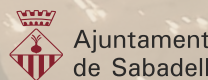
ESPECTACLES

ACTUALITAT

Per a més informació:
www.irmu.cat

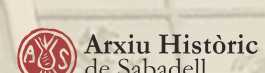
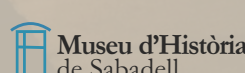
Organitzen:

Amb el suport de:

Hi col·laboren:

Fons imatges: Fundació Bosch i Cardellach

Fira Plaça del Dr. Robert

L'espai de la fira està situat a l'interior d'una carpa de 300m². Els estands estan organitzats per espais territorials (Vallès, Barcelona, Penedès, Tarragona, Terres de l'Ebre, Girona - Catalunya del Nord, País Valencià, Illes Balears - l'Alguer, Lleida - La Franja - Andorra) i a l'interior s'hi podran trobar les novetats editorials de la recerca local i comarcal del conjunt dels territoris de parla catalana, així com una mostra dels projectes més destacats dels centres i instituts d'estudis locals i comarcals participants.

A més a més, proposem transformar de nou la carpa en un nou número de l'APP de l'Institut Ramon Muntaner. Podeu veure les de les edicions anteriors a www.irmu.org.

Inauguració a càrrec de les autoritats, dissabte 4 de maig a les 10 del matí.

Horaris:

Divendres 3 de maig: de 18 a 21 h
Dissabte 4 de maig: de 10 a 14.30 h i de 17 a 21 h
Diumenge 5 de maig: de 10 a 14 h

Imatge de la Fira de la XIX edició del Recercat a Lloret de Mar

Exposicions Casal Pere Quart

“Quan s'enduen el país. L'espòli franquista als ateneus de Catalunya”

La Federació d'Ateneus de Catalunya (FAC) i el magazín *La Mira* han elaborat aquesta exposició, que repassa l'espòli patrimonial franquista vers l'associacionisme ateneístic, un treball comissariat per la doctora en Història **Neus Moran**, la qual s'ha basat en una recerca feta sobre l'espòli patrimonial als ateneus durant i després de la Guerra Civil i que va resultar en la publicació del llibre *L'espòli franquista dels ateneus catalans (1939-1984)*.

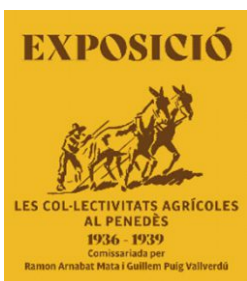
“Les col·lectivitats agrícoles al Penedès (1936-1939)”

L'Institut d'Estudis Penedesencs ha recollit en una exposició itinerant la trajectòria de les trenta-quatre col·lectivitats agrícoles que van funcionar al Penedès entre 1936 i 1939.

L'exposició, que consta de quinze plafons i d'un catàleg, ha estat comissariada pels historiadors Ramon Arnabat i Guillem Puig.

Aquesta exposició explica la formació i funcionament de les col·lectivitats agrícoles al Penedès durant la Guerra Civil espanyola amb la voluntat de comprendre aquestes iniciatives camperoles comunitàries en el marc de les transformacions econòmiques i socials que es produeixen a Catalunya a partir del juliol de 1936. Les col·lectivitats agrícoles, tot i que sovint oblidades, formen part de la nostra història i de la memòria democràtica del nostre país.

En iniciar-se el conflicte s'ocuparen les finques de les persones que havien participat de la revolta militar o formaven part d'organitzacions que li havien donat suport. En dos-cents cinquanta-vuit municipis catalans, una part d'aquestes terres es van col·lectivitzar i les propietats i les eines van passar a estar sota el control dels camperols que les treballaven en comú. A aquestes terres se n'afegiren d'altres que els pagesos van aportar de forma voluntària.

“Història del Puig de la Creu”

Exposició produïda des del Centre d'Estudis de Castellar del Vallès - Arxiu d'Història.

La muntanya dita Puig de la Creu ha estat el testimoni immòbil de l'evolució de la història del terme de Castellar del Vallès i de la part septentrional de la comarca del Vallès Occidental, però alhora és la suma de moltes històries desconegudes, perquè són vivències personals de generacions de gent de Castellar i d'altres termes i parròquies que en algun moment van coincidir a la muntanya. Dalt del turó o del puig dit de la Creu, amb una alçada de 668 metres, hi ha una capella documentada des de l'any 1192. Aquesta capella és un edifici d'una sola nau i tres absis, auster però espaiós, i és la partió dels municipis de Castellar del Vallès i Sentmenat.

“100 anys de tren a Les Fonts”

L'exposició és una proposta del Centre d'Estudis Rubinencs i el Grup de Col·laboradors del Museu de Rubí, amb la col·laboració de l'Associació de Veïns i Propietaris de Les Fonts. La mostra commemora el centenari de l'arribada del tren elèctric a Les Fonts, que va propiciar el naixement d'aquest nucli, que en un principi era un lloc d'estiueig per a persones benestants procedents de Barcelona i altres ciutats properes.

Presentacions

Sala d'actes del primer pis del Casal Pere Quart

Divendres 3 de maig

18.30 – 21.00 h

Mosaic Recercat: Mostra d'audiovisuals

Els efectes de les riudades i el seu impacte en l'imaginari col·lectiu

Els fenòmens meteorològics extrems marquen la vida de les persones i deixen la seva petjada en l'imaginari col·lectiu. A partir de tres casos concrets del Pirineu, el Vallès i el País Valencià, ens centrarem concretament en les riudades, les afectacions en l'entorn i en la població que les pateix, les conseqüències, el relat que se'n genera i com queda fixat en la població generació rere generació.

■ **I les fonts van parlar**, documental produït per Cadena Pirenaica.

■ **14 d'octubre del 1957: el dia en què parlaren les pedres**, documental dirigit per Sergi Tarín i Vicent Peris Lluch, amb producció executiva de Juli Esteve. És una producció d'InfoTV de l'any 2007, amb motiu del 50è aniversari de la riuada de València.

■ **La Noche del Martes**, de Joan Llobet.

Hi intervenen: Jordi Pasques, excursionista i escriptor; Juli Esteve, periodista i director d'InfoTV, i Joan Comasòlivas, director de l'Arxiu Històric de Sabadell i del Museu d'Història de Sabadell.

Moderador: Martí Oliveras, meteoròleg de RAC1.

Dissabte 4 de maig

10.30 – 12.00 h

Patrimoni a debat: reflexions des de la societat civil

Espai conduït per les Comissions Cíviques del Patrimoni del Baix Llobregat i les Terres de l'Ebre. Es tracta d'un espai de debat i reflexió amb l'objectiu de fer una aproximació al patrimoni des dels centres d'estudis sobre la base dels casos que han treballat les dues comissions cíviques constituïdes actualment, la presència d'experts i les aportacions dels assistents.

El patrimoni en el context digital en l'àmbit local: repte i oportunitat

Les eines digitals se'ns presenten com un repte i una oportunitat en la seva interacció amb el patrimoni local. Els avenços que s'han produït en els darrers anys han fet que passem de la importància de la digitalització dels continguts i del seu accés obert al plantejament d'experiències o a la creació de productes digitals, entre d'altres. Però, més enllà dels resultats immediats, ens plantejarem analitzar qüestions com si les tecnologies digitals poden ser una eina per a apropar el patrimoni a la població més jove o a sectors de la població poc connectats amb l'àmbit cultural o si poden ajudar a connectar amb el context educatiu.

Participen:

- Vanina Yael Hofman, professora de la Universitat Rovira i Virgili i productora cultural.
- Mar Morelló, Còdol Educació.
- Alfred Mauri, Centre d'Estudis Martorellencs.

Moderador: Sisco Besalduc, Territori Inhòspit.

10.30 a 13.00 h Espai Cultura de la Fundació Sabadell 1859 (Carrer d'En Font, 25)

Els ateneus som essencials! Fem créixer la nostra base associativa! Federació d'Ateneus de Catalunya

Una associació és un conjunt de persones que s'agrupen (associen) compartint una missió, visió, valors i una manera de fer i, alhora, defineixen activitats i projectes per assolir-los. Segons aquesta definició, sense soci, no hi hauria associació. La persona sòcia és la base de l'entitat i és imprescindible per a la seva existència i també per al seu funcionament. Sense la seva implicació i participació en el dia a dia, l'entitat no tindria sentit. No tindria futur.

L'any 2024, en la quarta edició, es proposa treballar com a tema vertebrador sobre les persones, la fidelització de socis i l'atracció de nous socis pensant en totes les edats.

17.00 – 18.30 h Sala d'actes del primer pis del Casal Pere Quart

Mosaic Recercat: presentació de projectes

■ **Patrimoni cultural immaterial**: Inventari del Patrimoni Cultural Immaterial del Vallès, a càrrec de Marta Ibáñez, Fundació Bosch i Cardellach, i Inventari de Danses Vives, a càrrec de Montserrat Garrich, de l'Esbart Català de Dansaires.

■ **Camins d'Aigua**, projecte impulsat per LiveMedia. Hi intervenen Josep Sebastià Cid, del Centre d'Estudis de la Ribera d'Ebre, i Josep Cañada, que explicarà la intervenció al Poble Vell de Corbera d'Ebre.

■ **Treballs d'Arqueologia**: Estudi dels materials petrogràfics d'època visigòtica i altmedieval de la parròquia de Castelló d'Empúries (l'Alt Empordà), a càrrec d'Anna M. Puig, de l'Institut d'Estudis Empordanesos, i Noves aportacions de l'arqueometria sobre la producció de ceràmica catalana, a càrrec de Josep Antoni Cerdà, del Centre d'Estudis d'Arqueologia i Història de Mataró.

■ **La toponímia a Eivissa**, a càrrec d'Enric Ribes, de l'Institut d'Estudis Eivissencs.

Condueix l'activitat **Núria Sauch**, tècnica de l'Institut Ramon Muntaner.

18.30 – 20.00 h Sala d'actes del primer pis del Casal Pere Quart

Taula rodona: Camins antics, nous usos

Els camins, els llocs per on passen, els espais que connecten, les seves característiques, etc. són fonamentals per entendre la història de les poblacions, comarques i països. L'estructuració territorial de la contemporaneïtat va fer que molts d'aquests camins quedessin en desús o perdessin la seva funció principal. El segle XXI ha portat nous hàbits socials que han permès la recuperació d'aquests camins principalment per a nous usos. Ens proposem analitzar aquest fet en diferents contextos territorials.

Amb les intervencions de:

- Esteve Canyameras, historiador i membre de la Fundació Bosch i Cardellach.
- Gemma Cots, responsable del Museu dels Camins.
- Pere Pons, representant de la Coordinadora de Camins de Menorca.

Moderador: Elvis Mallorquí, del Centre d'Estudis Selvatans.

Videomapatge

IRMU, 20 anys

12.00 – 13.15 h

Escenari de la sala-teatre del Casal Pere Quart

Projecció dedicada a l'associacionisme cultural, posant el focus en els centres d'estudis i els ateneus per acabar fent un repàs dels vint anys d'història de l'Institut Ramon Muntaner.

Lliurament dels Premis

Auditori del segon pis del Casal Pere Quart

Dissabte, 4 de maig a les 13.30 h

Presentats per Teresa Mira, amb la participació de la pianista Glòria Peig i de la violoncel·lista Anna Mora.

Dinar anual de la recerca local

Dissabte, 4 de maig

15.00 h Dinar al Restaurant La Rambla

Activitats complementàries

Divendres, 3 de maig

22.00 h Auditori del segon pis del Casal Pere Quart

Què jo soc jo, un recital d'homenatge al sabadellenc Joan Oliver, Pere Quart, a càrrec del dramaturg, traductor i poeta sabadellenc Feliu Formosa, la poeta tortosina Cinta Massip i l'acordionista local Joan Alavedra.

Dissabte, 4 de maig

22.00 h Auditori del segon pis del Casal Pere Quart

Catalunya, danses i cançons, actuació de l'Esbart Sabadell Dansaire amb la participació de la Coral *Els Notes*.

Diumenge, 5 de maig a les 11.30 h

Itinerari *El Sabadell del segle XIX*, que inclou visita al Vapor Buxeda Vell, a càrrec d'Arca Temàtica.

Per les activitats complementàries i el dinar, cal fer-ne reserva prèvia a la butlleta d'inscripció, al tel. 977401757 o a l'adreça merce@irmu.org abans del dia 18 d'abril.

Dissabte, 4 de maig a les 11 h

Lliurament dels Premis de la Dansa Catalana d'Arrel Tradicional al teatre Principal de Sabadell. En acabar l'acte i fins a les 13 h, a la plaça de Sant Roc, es faran danses participatives. Actes organitzats conjuntament per l'Obra del Ballet Popular i l'Agrupament d'Esbarres Dansaires.

recerxíc

Dissabte 4 de maig

De 17.30 a 19.30 h Pati del Casal Pere Quart

Ecojoc, de la companyia AC & LARESIDUAL

Reutilitzar, Reduir, Reciclar per a divertir-te jugant!

Activitat programada en col·laboració amb la Fundació La Roda.

Jocs creats amb materials reciclats, posant en valor el que els fan únics i originals, al mateix temps que contribuïm de manera positiva en el medi ambient. Convidem a tota les famílies a compartir una estona divertida i agafar idees per transformar els residus en objectes útils.

